

AUDİTOR

AZƏRUÇOT
MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏT

Azərbaycan, Bakı, AZ 1025,
Yusif Səfərov küç., 18, mən., 163

Tel.: +994 12 496 51 41
Mob.: +994 50 800 69 59

E-mail: azerucot@gmail.com
Web: www.azerucot.az

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ- nin Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz, “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ- in (bundan sonra İnstitut) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və zərər, məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları İnstitutun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə mənfəət və ya zərərini, kapitalda dəyişikliklər və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün əsaslar

Biz, auditini Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə məsuliyyətimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditini üçün Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin (MBESŞ məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq İnstitutdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESŞ məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və idarəetmə Səlahiyyəti Verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya xətalardan qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik İnstitutu ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik İnstitutun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunda fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. İdarəetməyə

məsul şəxslər İnstitutun maliyyə hesabatlarının təqdim etmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizin də daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o BAS-lara uyğun aparılmış auditin əhəmiyyətli təhrifləri hər bir halda aşkar edəcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Direktor-Auditor

E. Jm

Eldar Təhməzov

Azərbaycan Respublikasının

Auditorlar Palatası İCAZƏ: AT/238 22.11.2021-ci il

12 avqust 2024-cü il

AZƏRBAYCAN STANDLAŞDIRMA İNSTİTUTU PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

**Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
31 dekabr 2023-cü il tarixə**

Ölçü vahidi: manat

Bölmə/ Maddə №-si	Bölmə/Maddələrin adı	Uçot siyasəti və izahlı qeydlər in №-si	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə	
			4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
	AKTİVLƏR					
1	Uzunmüddətli aktivlər					
10	Qeyri-maddi aktivlər	1	38 060.62		6 276.94	
11	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	2	2 016 087.66		2 146 352.42	
12	İnvestisiya mülkiyyəti					
13	Bioloji aktivlər					
14	Təbii sərvətlər					
15	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar					
16	Təxirə salınmış vergi aktivləri					
17	Uzunmüddətli debitor borcları					
18	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri					
19	Gələcək dövrün xərcləri	3	688 082.39		688 082.39	
20	Sair uzunmüddətli aktivlər				52 417.74	
	CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			2 742 230.67		2 893 129.49
2	Qısamüddətli aktivlər					
20	Ehtiyatlar	4				
21	Qısamüddətli debitor borcları	5	63 790.78		53 943.74	
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6	542 502.63		915 514.15	
23	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri	7	500 000.00			
24	Sair qısamüddətli aktivlər	8	23 941.94		25 311.28	
	CƏMI QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			1 130 235.35		994 769.17
	CƏMI AKTİVLƏR			3 872 466.02		3 887 898.66
	KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR					
3	Kapital					
30	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapital	9	3 323 429.79		3 323 429.79	
31	Emissiya gəliri					
32	Gerilənmiş kapital (səhmlər)					
33	Kapital ehtiyatları	10	1 139 820.65		1 139 820.65	
34	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	11	(656 018.60)		(677 407.50)	
	CƏMI KAPİTAL			3 807 231.84		3 785 842.94
4	Uzunmüddətli öhdəliklər					
40	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
41	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					

42	Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri					
43	Uzunmüddətli kreditor borcları					
44	Sair uzunmüddətli öhdəliklər					
	CƏMI UZUNMÜDDƏTLI ÖHDƏLİKLƏR					
5	Qısamüddətli öhdəliklər					
50	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
51	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	12	35 659.75		100 440.75	
53	Qısamüddətli kreditor borcları	12	4 267.49		1 614.97	
54	Sair qısamüddətli öhdəliklər	12	23 308.06			
	CƏMI QISAMÜDDƏTLI ÖHDƏLİKLƏR			63 235.30		102 055.72
	CƏMI ÖHDƏLİKLƏR			63 235.30		102 055.72
	CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			3 872 466.02		3 887 898.66

Rəhbərliyin adından:

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

Baş direktor

M.Y

Rəşadət Ərşad oğlu Hümbətli

Rəşadət Ərşad oğlu Hümbətli

Aparıcı mühasib

AZƏRBAYCAN STANDARTLAŞDIRMA İNSTITUTU PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat

31 dekabr 2023-cü il tarixə

Ölçü vahidi: manat

Bölmə (maddə) və hesab №-si	Göstəricilərin adı	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin №-si	Hesabat dövrü üzrə	Əvvəlki dövr üzrə
1	2	3	4	5
60	Əsas əməliyyat gəlirləri	13	2 270 355.51	1 843 314.00
61 və 73	Sair əməliyyat gəlirləri	13	46 368.10	
61	Məqsədli maliyyələşmə üzrə gəlirlər	13	700 000.00	
	Bitməmiş istehsalat və hazır məhsul ehtiyatlarındakı artımlar (azalmalar)			
	Təşkilat tərəfindən yerinə yetirilmiş və kapitallaşdırılmış işlər			
	İstifadə edilmiş material ehtiyatları	14	21 269.95	
	İşçi heyəti üzrə xərclər	14	1 536 644.50	
	Amortizasiya xərcləri	14	223 768.23	
	Digər əməliyyat xərcləri	14	494 917.49	532 609.95
73 və 61	Sair əməliyyat xərcləri	17		1 702 861.46
73	Məqsədli maliyyələşmə üzrə xərclər	17	699 991.04	
o cümlədən	Xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər			
	Xaricdən maliyyələşdirilən elmi-tədqiqat işləri üzrə xərclər istisna olmaqla sair əməliyyat xərcləri			
62 və 74	Fəaliyyətin dayandırılmasından yaranan mənfəətlər (zərərlər)			
	Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		40 132.40	(392 157.41)
63 və 75	Maliyyə mənfəəti (zərər)		3 221.96	(1 206.79)
64 və 76	Fövqəladə mənfəət (zərər)			
81	Asılı və birgə müəssisələrin mənfəətlərində (zərərlərində) pay			
	Vergiqoymadan əvvəl mənfəət (zərər)		43 354.36	(393 364.20)
90	Mənfəət vergisi	16		
341	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	11	43 354.36	(393 364.20)
	Mənfəət hesabına kompensasiya edilən keçmiş illərin zərəri		43 354.36	
	qeyri-nəzarət payları üzrə xalis mənfəət (zərər)			
	əsas cəmiyyətin sahiblərinin mənfəəti (zərəri)			
	Digər məcmu gəlir			

Rəhbərliyin adından:

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

İlham Üzeyir oğlu Bayramov
Baş direktor

M.Y

Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli

Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli
Aparıcı mühasib

AZƏRBAYCAN STANDARTLAŞDIRMA İNSTİTUTU PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
31 dekabr 2023-cü il tarixə

Ölçü vahidi: manat

	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin №-si	Ödənilmiş nizamnamə (nominal) kapital	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Kapital ehtiyatlar	Cəmi
1	2	3	4	5	6
Hesabat dövrünün əvəlinə olan qalıq	9-10-11	3 323 429.79	(677 407.50)	1 139 820.65	3 785 842.94
Hesabat dövrü üzrə xalis aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər	11		43 354.36		43 354.36
Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər					
İnvestisiyaların yenidən qiymətləndirilməsindən qazanc və itkilər					
Xarici ölkələrdə aparılan fəaliyyətlərindən yaranan məzənnə fərqi					
Xalis aktivlərdə (kapitalda) artma (azalma)	11		43 354.36		43 354.36
Kapitalın maddələri arasında köçürmələr					
Hesabat dövründə mənfəət hesabına xərclənmişdir	15		(21 965.46)		(21 965.46)
Hesabat dövrünün sonuna olan qalıq	9-10-11	3 323 429.79	(656 018.60)	1 139 820.65	3 807 231.84

Rəhbərliyin adından:

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

Baş direktor

M.Y

Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli

Aparıcı mühasib

AZƏRBAYCAN STANDARTLAŞDIRMA İNSTİTUTU PUBLİK HÜQUQİ ŞƏXS

**Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2023-cü il tarixə**

Ölçü vahidi: manat

	Uçot siyasəti və izahlı qeydlərin №-si	Hesabat dövrü üzrə	Əvvəlki dövr üzrə
1	2	3	4
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Malların satışından və xidmətlərin göstərilməsindən daxilolmalar	6	2 668 794.90	1 915 352.94
Royaltilər, yığımlar və komisyon haqqları üzrə daxilolmalar	6	11 887.58	
Digər gəlirlərdən daxilolmalar	6	5 058.81	
Əməliyyat fəaliyyətindən cəmi daxilolmalar	6	2 685 741.29	1 915 352.94
Mallar və xidmətlərə görə xaricolmalar	6	619 706.97	861 701.66
İşçilərin mükafatlandırılması ilə əlaqədar ödənişlər	6	2 208 924.75	1 202 060.96
Mənfəət vergisi ödənişi üzrə xaricolmalar			
Digər vergilərə görə xaricolmalar	6	422 121.03	590 843.74
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan faiz ödənişləri üzrə xaricolmalar			
Digər ödənişlərə görə xaricolmalar			
Əməliyyat fəaliyyətindən cəmi xaricolmalar			
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		(565 011.46)	(739 253.42)
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin və digər uzunmüddətli aktivlərin satışından əldə olunan pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin və digər uzunmüddətli aktivlərin əldə edilməsi üçün pul vəsaitlərinin xaricolmaları	6	46 221.32	
digər müəssisələrin pay və ya borc alətlərinin və birgə müəssisədə iştirak paylarının satılmasından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kimi nəzərə alınan və sazişlərin bağlanması və ya ticarət məqsədləri üçün nəzərdə tutulmuş alətlər üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları istisna olmaqla);			
digər tərəflərə verilmiş borcların qaytarılmasından pul vəsaitlərinin daxilolmaları;	6	35 000.00	
digər tərəflərə verilmiş borcların qaytarılmasından pul vəsaitlərinin xaricolmaları;	6	500 000.00	500 000.00
fyuçers, forvard, opsiyon və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin daxilolmaları;			
İnvestisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin fəvqəladə daxilolmaları və xaricolmaları			

İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		(511 221.32)	(500 000.00)
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
nizamnamə kapitalının artması			
səhmlərin və digər kapital alətlərin buraxılması nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları			
müəssisənin öz səhmlərinin əldə edilməsi və ya yenidən alınması nəticəsində pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
məqsədli maliyyələşdirmə şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları	6	700 000.00	
məqsədli maliyyələşdirmə şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
maliyyə icarəsi müqavilələrinin şərtlərinə əsasən əsas məbləğlər üzrə pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
dividendlər və buna oxşar digər ödəmələr şəklində pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
faizlər şəklində pul vəsaitlərinin xaricəmələri			
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətlər ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin fəvqəladə daxilolmaları və xaricəmələri			
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		700 000.00	
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)		(376 232.78)	(239 253.42)
Pul vəsaitlərinin və onların ekvivalentlərinin hərəkəti			
bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği	6	915 514.15	1 154 767.57
il ərzində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)		(376 232.78)	(239 253.42)
xarici valyutaların məzənnələrinin dəyişməsinin təsiri		3 221.26	
bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna olan qalığı	6	542 502.63	915 514.15

Rəhbərliyin adından:

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

İlham Üzeyir oğlu Bayramov

Baş direktor

Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli

Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli

Aparıcı mühasib

ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİ

31 dekabr 2023-cü il üzrə tamamlanan il üzrə

1. Giriş

Publik Hüquqi Şəxs haqqında məlumat.

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsi (bundan sonra-Institut) “Standartlaşdırma, metrologiya, akkreditasiya və patent hüququ obyektlərinin mühafizəsi sahələrində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 10 fevral tarixli 1234 nömrəli Fərmanına əsasən yaradılmış, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 26 iyun tarixli 1382 nömrəli Fərmanının 10-cu hissəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin (bundan sonra-Xidmət) strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumdur.

İnstitut öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, Azərbaycan Respublikasının “Publik hüquqi şəxslər haqqında” Qanununu, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 30 dekabr tarixli 911 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında Əsasnamə”ni, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 12 may tarixli 1017 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin Əsasnaməsi”ni, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinin (bundan sonra - Nazirlik) qərarlarını, Nazirliyin və Xidmətin əmr və sərəncamlarını, digər normativ hüquqi aktları və bu Nizamnaməni rəhbər tutur.

İnstitutun rəsmi adı aşağıdakı kimidir:

tam halda - “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” publik hüquqi şəxsi;

qısaldılmış halda - “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ;

abreviaturası - “AZSTANDART”;

İnstitut malın (xidmətin, işin), onunla əlaqəli prosesin (o cümlədən idarəetmə sisteminin), istehsal metodunun keyfiyyətinin təkmilləşdirilməsi, sərbəst hərəkəti üçün şərait yaradılması və beynəlxalq ticarətdə lüzumsuz texniki maneələrin aradan qaldırılması, dövlət standartlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, habelə standartlaşdırma sahələri (bundan sonra – müvafiq sahə) üzrə dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak edir.

İnstitutun fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

1. Dövlət standartlarını hazırlamaq, qəbul və ləğv etmək;
2. Standartlaşdırma üzrə işlərin və texniki komitələrin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini təmin etmək;
3. Dövlət Standartlar Fondunun idarə edilməsini, standartlaşdırma sahəsində normativ sənədlərin vahid məlumat bazasının formalaşdırılmasını, kompleksləşdirilməsini, daim aktual vəziyyətdə saxlanılmasını, rəsmi yayımını və mühafizəsini həyata keçirmək;
4. texniki tənzimləmə və standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin reyestrini aparmaq;
5. Müvafiq qaydada akkreditasiyadan keçməklə uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində (sertifikatlaşdırma və laborator sınaqları) fəaliyyət göstərmək
6. Müvafiq qaydada akkreditasiyadan keçməklə malın (xidmətin, işin), prosesin, işçi heyətinin müvafiq standartda, texniki rəqləmədə və digər normativ-hüquqi aktda müəyyən olunmuş tələblərə uyğunluğuna rəy vermək və müvafiq sahədə inspeksiya fəaliyyəti göstərmək;

7. Müvafiq sahədə beynəlxalq və regional təşkilatlarda Azərbaycan Respublikasını və onun maraqlarını təmsil etmək;
8. Standartlaşdırma üzrə xarici ölkələrin təşkilatları ilə ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrini qurmaq;;
9. Beynəlxalq standartların, norma və qaydaların tələbləri nəzərə alınmaqla standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin hazırlanmasını təşkil etmək, texniki rəqlamentlərin hazırlanmasında iştirak etmək;
10. Texniki rəqlamentdə müəyyən edilmiş əsas tələblərin həyata keçirilməsi və texniki rəqlamentin tətbiqi məqsədilə istinad edilmiş standartları hazırlamaq;
11. Müvafiq sahənin inkişafını təmin etmək;
12. Standartların tətbiqi ilə bağlı əlaqəli xidmətləri həyata keçirmək;

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsin Nizamnaməsi Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən 17.04.2017-ci il tarixində 1403750241 nömrə ilə qeydiyyata alınmışdır.

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsi Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi Şəxslərin Dövlət Qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən 15.03.2024-cü il tarixində Dövlət Reyestrindən Çıxarış almışdır. Çıxarışın nömrəsi 2401120022909400, VÖEN nömrəsi 1403750241.

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsin 31.12.2023-cü il tarixinə nizamnamə kapitalının məbləği 3 323 429 (üç milyon üç yüz iyirmi üç min dörd yüz iyirmi doqquz) manat 79 qəpik olmuşdur və 100% Dövlətə məxsusdur.

Publik Hüquqi Şəxsin hüquqi ünvanı , strukturu, işçi sayı və cavabdeh şəxsləri barədə məlumat.

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsin hüquqi ünvanı:

AZ1078, Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Mərdanov Qardaşları, ev 124

“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsin strukturuna 160 ştat vahidi daxildir. İnstitutun strukturunda müvafiq şöbələrlə yanaşı 49 ştat vahidi olmaqla aşağıdakı regional bölmələr fəaliyyət göstərir:

1. Bakı regional bölməsi- 9 ştat vahidi
2. Sumqayıt regional bölməsi- 8 ştat vahidi
3. Xaçmaz regional bölməsi- 2 ştat vahidi
4. Gəncə regional bölməsi- 7 ştat vahidi
5. Yevlax regional bölməsi- 7 ştat vahidi
6. Şəki regional bölməsi- 5 ştat vahidi
7. Lənkəran regional bölməsi- 7 ştat vahidi
8. Salyan regional bölməsi- 4 ştat vahidi

31 dekabr 2023-cü il tarixinə faktiki ştat vahidlərinin sayı 121 nəfər olmuşdur.

Audit ilə əhatə olunan dövr üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına aşağıdakı şəxslər cavabdeh olmuşlar:

1. Baş direktor – İlham Üzeyir oğlu Bayramov 10.12.2021-ci il tarixindən hal-hazırədək.
2. Maliyyə şöbəsinin aparıcı mühasibi Rəşadət Ərşad oğlu Hübətli – 05.11.2019-cu il tarixindən bu günədək.

2. Əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Publik Hüquqi Şəxsin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Azərbaycan Respublikasında iqtisadi inkişafın gələcək perspektivləri Hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar islahatların effektivliyindən, eləcə də vergi, sosial sığorta, hüquqi, normativ və siyasi sistemin inkişafından xeyli dərəcədə asılıdır.

Rəhbərlik, mövcud şəraitdə Publik Hüquqi Şəxsin fasiləsiz fəaliyyətini və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlərin görüldüyünü hesab edir.

3. Uçot siyasətinin təqdim olunması

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

❖ Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsas prinsipləri.

“Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına əsasən mühasibat uçotunun aparılması Qaydaları” nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 30 yanvar 2017-ci il tarixli Q-01nımrəli Qərarına əsasən tənzimlənir.

❖ Valyutaların yenidən hesablanması.

(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası – Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə (“AZN”) əks olunmuşdur. Azərbaycan Manatı Azərbaycan Respublikasının rəsmi valyutasıdır.

(b) Əməliyyatlar və qalıqlar -Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar onların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutadan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada istifadə edilən monetary aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin nəğd əldə edilən vəsaitləri, ssudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərcləri əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

"Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu" Publik Hüquqi Şəxs maliyyə hesabatlarının tərtib olunması üçün aşağıdakı valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir.

Valyutanın adı	31 dekabr 2023-cü il tarixinə	31 dekabr 2022-ci il tarixinə
1 ABŞ dolları	1,7000 AZN	1,7000 AZN
1 AVRO	1,87.66 AZN	1.9265 AZN
Rusiya rublu	0,0188 AZN	0,0229 AZN
1 Frank	2,0204 AZN	1,8412 AZN

4. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

(a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;

(b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən inzibati bina, istehsalat binası və ofis sahələri daxildir. Hesabat dövrünün sonuna torpaq və binalar bazar qiymətlərinə müvafiq surətdə ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirilməlidir.

Ədalətli dəyər-yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kənar qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidənqiymətləndirmə dəyərinə hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərləri amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir.

İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hedcinqi üzrə kapitala keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir.

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərinə yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Şirkətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilinsin. Qalan bütün cari təmir və istismar xərcləri o dövrün mənfəət və zərər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Torpaq və binaların yenidənqiymətləndirilməsi üzrə balans dəyərinin artması kapitalın tərkibində sair ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir. Balans dəyərinin həmin aktiv üzrə əvvəlki yenidənqiymətləndirmə artımı həddləri daxilində azalması birbaşa kapitalın tərkibində ədalətli dəyər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir; balans dəyərinin qalan bütün azalmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Hər il aktivin yenidənqiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərq, ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından "Bölüşdürülməmiş mənfəət" hesabına keçirilir.

5. Amortizasiya

Torpaq üzrə amortizasiya ayırmaları hesablanmır. Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yeni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərində və ya yenidənqiymətləndirilmiş dəyərində vurmaqla

heyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- binalar, tikintilər və qurğular – 7%-dək;
- maşınlar və avadanlıq – 20%-dək;

- yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası üzrə - 25%-dək;
- nəqliyyat vasitələri - 25%
- geoloji-kəşfiyyat işlərinə və təbii ehtiyatların hasilatına hazırlıq işlərinə çəkilən xərclər-25%
- qeyri-maddi aktivlər – istifadə müddəti məlum olmayanlar üçün 5%-dək, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə;
- digər əsas vəsaitlər – 20%-dək;

Aktivlərin ləğvə edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir.

Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

6. Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərlə, yığılmış amortizasiya və hər hansı qiymətdəndüşmə üzrə zərər çıxılmaqla uçota alınır. Faydalı istifadə müddəti qeyri-müəyyən olan qeyri maddi aktivlər istisna olmaqla bütün digər qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası faydalı istifadə müddətləri üzrə düzxətt metodundan istifadə etməklə Mənfəət və Zərər haqqında Hesabatda əks olunur. Kapitallaşdırılmış qeyri-maddi aktivlər üzrə sonrakı məsrəflər yalnız aid olduğu xüsusi aktivdə əks olunan gələcək iqtisadi səmərəni artırarsa kapitallaşdırılır. Lisenziyalar hər hansı bir fəaliyyət növünə dövlət orqanları tərəfindən verilən xüsusi icazələr təşkil edir və verildiyi faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

7. Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans fəyətinin bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyərində olmamasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərində onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbləğində tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

Aktivlərin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyər;

İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünürlər.

8. Investisiyalar

Publik Hüquqi Şəxs özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləşdirir:

Ədalətli dəyərin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;

Borc vəsaitləri və debitor borcları,

İnvestisiyalar;

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyaların təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

Ədalətli dəyərin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri-Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri və ilkin tanınmış ədalətli dəyərin dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir. Törəmə maliyyə alətləri də həmçinin satış üçün nəzərdə tutulmuş hesab edilirlər ki, onlar hedcinqləşdirmə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşlarsa və ya onların satılması balans hesabatı tarixindən bir ildən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qısamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

Borc vəsaitləri və debitor borcları-Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (kotirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranırlar ki, Publik Hüquqi Şəxs debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilirlər və qısamüddətli aktivlərə aid edilirlər (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında "Debitor borcları" maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar-Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan elə qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Şirkətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Şirkətin bu kateqoriya üzrə heç bir investisiyası olmamışdır.

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri-Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edilirlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilirlər.

9. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar faktiki maya dəyəri ilə əks etdirilir. Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FIFO metodu) hesablanır. Maya dəyərində material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Ehtiyatların dəyərində, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hedcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edili

10. Alıcılar və sifarişçilər debitor borcları

Alıcılar və sifarişçilərə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervləri) o halda

yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Publik Hüquqi Şəxs tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervlərin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyər arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervlərin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

11. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul kəçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksək likvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin istifadəsini tələb etməyən investisiya və maliyyələşdirmə üzrə əməliyyatlar pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlara daxil edilmir. Belə əməliyyatlar digər maliyyə hesabatlarında investisiya fəaliyyəti və maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyət haqqında bütün münasib informasiyanın təqdim edilməsini təmin edən şəkildə açıqlanmalıdır.

12. Təsisçi kapitalı

Təsisçi payı kapital kimi təsnifləşdirilir.

13. Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır.

Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödənmə müddətinin çatması müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiya kimi mənfəət vergisi effekti çıxılmaqla kapitalla əlavə edilir.

Kreditlər və borclar, Publik Hüquqi Şəxs tərəfindən bu öhdəliklərin müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətində ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

14. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə

müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərini İkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergi yə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

15. Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)

Ətraf mühitin bərpa olunmasına, restrukturizasiya və məhkəmə çəkişmələrinə ehtiyatlar (rezervlər) o zaman yaradılır ki:

Publik Hüquqi Şəxs keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könüllü surətdə öz üzərinə ənənəvi öhdəliklər qəbul etmişdir;

Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin səhmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;

Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanıla bilər.

Restrukturizasiya xərcləri üzrə ehtiyatlara icarə müqavilələrinin vaxtından əvvəl ləğv edilməsinə görə cərimə sanksiyaları və işçilərə ödənilən işdən çıxma müavinətləri daxildir. Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

16. Gəlirin tanınması

Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər – Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmnin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

Faiz gəlirləri -faiz gəlirləri faktiki əldə edildiyi dövrdə gəlir kimi tanınır.

Dividend gəlirləri -dividend gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

17. İcarə

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarında icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

18. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

18.1. Maliyyə risklərinin faktorları

Publik Hüquqi Şəxsin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyillidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski. Publik Hüquqi Şəxsin risklərin idarə

olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Publik Hüquqi Şəxsin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimumlaşdırılmasına yönəldilmişdir. Publik Hüquqi Şəxs müəyyən risklərin hədcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir.

(a) Bazar riski, Valyuta riski - Publik Hüquqi Şəxs beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də, xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, avro, Rus rublu və s.) dəyişməindən valyuta risklərinə meyillidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(ii) Qiymət riski - Publik Hüquqi Şəxs göstərdiyi xidmətlər üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Analoji xidmətlər bazarında faktiki rəqabətin olmaması buna əsas verir.

Kredit riski - Publik Hüquqi Şəxs əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Şirkət tərəfindən heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

Likvidlik riski - Likvidlik riskinin ehtiyatlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət qədər həcmnin saxlanması, açılmış kredit xəttləri vəsaitlə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxacaq disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski - Publik Hüquqi Şəxs faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olduğundan, mənfəət və pul vəsaitlərinin eməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməindən asılıdır.

19. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mühasibat təxminləri və fərziyyələri

Publik Hüquqi Şəxs növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

20. Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

21 Binaların yenidən qiymətləndirilməsi

Publik Hüquqi Şəxsin balansında olan bina yenidən qiymətləndirilməsi aparılmamışdır.

22. Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır.

23. Mənfəətin istifadəsi

MHBS və Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi arasındakı fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması çərçivəsində aktiv və passivlərin balans dəyəri arasında müvəqqəti zaman fərqləri əmələ gəlir. Bu müvəqqəti zaman fərqləri üzrə dövriyyələrin vergi təsiri cari ilin sonuna mövcud olmuş mənfəət vergisi dərəcəsində 20 %-lə qeydə alınır. Hazırkı maliyyə hesabatlarında təxirə salınmış vergi aktivləri və ya öhdəlikləri hesablanmamış və nəzərə alınmamışdır.

Publik Hüquqi Şəxs hesabat ili üzrə həm dövlət büdcəsindən həm də sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlir əldə etmişdir. Dövlət büdcəsindən daxil olan vəsait mənfəət vergisinə cəlb olunmamışdır.

Əsas əməliyyat gəlirləri xərclər çıxılmaqla mənfəət vergisinə cəlb edilir. Lakin Publik Hüquqi Şəxs əvvəlki hesabat ilini zərərle başa vurması ilə əlaqədar olaraq cari ilin mənfəəti əvvəlki ilin zərəri hesabına kompensasiya edilmişdir.

24. Şərti öhdəliklər

Məhkəmə prosedurları. Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyət gedişində Publik Hüquqi Şəxsə qarşı irəli sürülə bilər. Təşkilatın Rəhbərliyi öz təxminlərinə, daxili və kənar peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Publik Hüquqi Şəxsin fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasında tətbiq edilən vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində davamlı islahatlar aparılması səbəbindən bu sahə müxtəlif şərtlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Publik Hüquqi Şəxsin rəhbərliyinin işgüzar fəaliyyətinə dair rəyi, bəzən vergi orqanlarının rəyi ilə üst-üstə düşməyə bilər. Müəyyən əməliyyat məsələlərinə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilərsə, Publik Hüquqi Şəxsin hazırkı və keçmiş əməliyyatlarına cərimələr tətbiq edilə bilər. 31 dekabr 2016-cı il tarixində tamamlanan maliyyə ilindən başlayaraq vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin bu maddəsi irəliyə dönümlü olaraq tətbiq edilir, yeni 2016-cı ildən əvvəlki maliyyə illərinə aid edilmir. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şərhli düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrüklə bağlı Public Hüquqi Şəxsin mövqeləri qorunacaqdır. Müvafiq olaraq, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə potensial vergi öhdəlikləri üzrə hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Publik Hüquqi Şəxsin kapital məsrəfləri ilə bağlı əhəmiyyətli öhdəlikləri olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Publik Hüquqi Şəxsinin ləğv oluna bilməyən əməliyyat lizinq müqaviləsi üzrə əhəmiyyətli öhdəlikləri olmamışdır.

25. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, tərəflərdən biri digərinə nəzarət edə bilsin, onunla eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər üzrə qərar qəbul edərkən ona təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındakı münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa diqqət yetirilir.

26. Hesabat Dövründən Sonrakı Hadisələr: Hesabat tarixindən sonar maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir edə biləcək hadisələr baş verməmişdir.